

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ με ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ

Αρτέμιδος 2 & Κοσμά του Αιτωλού, Μαρούσι Αττικής, 151 25 Τηλέφωνο: 210-6854035 Φαξ: 210-6828581

Αθήνα, 26/10/12

Προς:

Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπ' όψη : Υπουργού κου Ευάγγελου Λιβιεράτου

Υφυπουργού κου Α. Παπαγεωργίου

Γεν. Γραμματέα κου Κ. Μαθιουδάκη

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Πειραιώς 132, 118 54 Αθήνα

Υπ' όψη : Προέδρου κου Ν. Βασιλάκου

ΛΑΓΗΕ Α.Ε.

Κάστορος 72, 184 45 Πειραιάς

Υπ' όψη : Διευθ. Συμβούλου κου Γρ. Αντωνόπουλου

ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 104 43 Αθήνα

Υπ' όψη : Προέδρου κου Γ. Κουτζούκου

ΔΕΗ Α.Ε.

Χαλκοκονδύλη 30, 104 32 Αθήνα

Υπ' όψη : Προέδρου κου Αρ. Ζερβού

Θέμα: Η διαχειριστική ενοποίηση των λογαριασμών αποπληρωμής των ηλεκτροπαραγωγών (συμβατικών και ΑΠΕ) μπορεί να αντισταθμίσει τις στρεβλώσεις μέχρι την άρση τους.

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί, Κύριοι

Το τελευταίο διάστημα έχουμε αναφερθεί εκτενώς στην σημασία των στρεβλώσεων στην λειτουργία της ηλεκτρικής χονδρεμπορικής αγοράς υπέρ των ορυκτών καυσίμων, όπου όπως πολλάκις έχει ειπωθεί μόνο η πλήρης κατάργηση τους θα μπορούσε να εξασφαλίσει την δομική τουλάχιστον ευστάθεια κάθε πτυχής της αγοράς, περιλαμβανομένων δηλαδή και των ΑΠΕ.

Στην περίπτωση ωστόσο που η Πολιτεία δεν επιθυμεί να προβεί άμεσα στις αναγκαίες αυτές τομές, όπως η κατάργηση της στρέβλωσης του Μηχανισμού ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΜΚ) και η ενσωμάτωση έστω λογιστικά στην Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ) των Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) προς αποτύπωση του πραγματικού και πλήρους χονδρεμπορικού κόστους της συμβατικής ενέργειας, οφείλει οπωσδήποτε να διασφαλίσει την βιωσιμότητα των ΑΠΕ με αντισταθμιστικά μέτρα στην βάση του πραγματικού

χαμηλότερου του πλασματικού κόστους τους αλλά και της ίσης και σύμμετρης μεταχείρισης που αποτελεί θεμέλιο της ορθής λειτουργίας της αγοράς.

Η διαχειριστική ενοποίηση των λογαριασμών αποπληρωμής των ηλεκτροπαραγωγών (συμβατικών και ΑΠΕ) όπως αναλύεται διεξοδικά στην παρούσα πρόταση, μπορεί να αποτελέσει βιώσιμη μεταβατική ταμειακή λύση για όλους, έως την πλήρη άρση των στρεβλώσεων μέσα από το όποιο νέο μοντέλο αγοράς ήθελε υιοθετηθεί.

Ευχαριστώντας προκαταβολικά για την προσοχή σας, αναμένουμε νεώτερα σας.

Για τον ΣΠΕΦ με εκτίμηση,

Στέλιος Λουμάκης – Πρόεδρος
Δρ. Κώστας Δανιηλίδης – Αντιπρόεδρος
Όλγα Αγγελούδου – Γεν. Γραμματέας

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ
(ΣΠΕΦ)**

**Η ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
ΩΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΜΑ
ΣΤΙΣ ΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012

1. Εισαγωγή

Το τελευταίο διάστημα έχουμε αναφερθεί εκτενώς στην σημασία των στρεβλώσεων στην λειτουργία της ηλεκτρικής χονδρεμπορικής αγοράς υπέρ των ορυκτών καυσίμων, όπου όπως πολλάκις έχει ειπωθεί μόνο η πλήρης κατάργηση τους θα μπορούσε να εξασφαλίσει την δομική τουλάχιστον ευστάθεια κάθε πτυχής της αγοράς, περιλαμβανομένων δηλαδή και των ΑΠΕ.

Στην περίπτωση ωστόσο που η Πολιτεία δεν επιθυμεί να προβεί άμεσα στις αναγκαίες αυτές τομές, όπως η κατάργηση της στρέβλωσης του Μηχανισμού ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΜΚ) και η ενσωμάτωση έστω λογιστικά στην Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ) των Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) προς αποτύπωση του πραγματικού και πλήρους χονδρεμπορικού κόστους της συμβατικής ενέργειας, οφείλει οπωσδήποτε να διασφαλίσει την βιωσιμότητα των ΑΠΕ με αντισταθμιστικά μέτρα στην βάση του πραγματικού χαμηλότερου του πλασματικού κόστους τους αλλά και της ίσης και σύμμετρης μεταχείρισης που αποτελεί θεμέλιο της ορθής λειτουργίας της αγοράς.

Η διαχειριστική ενοποίηση των λογαριασμών αποπληρωμής των ηλεκτροπαραγωγών (συμβατικών και ΑΠΕ) μπορεί να αποτελέσει βιώσιμη μεταβατική ταμειακή λύση για όλους, έως την πλήρη άρση των στρεβλώσεων μέσα από το όποιο νέο μοντέλο αγοράς ήθελε υιοθετηθεί.

2. Η ολιστική προσέγγιση

Ξεφεύγοντας από τον αδιέξοδο υπολογισμό των πλασματικών λόγω των στρεβλώσεων πόρων ΑΠΕ που δήθεν απαιτούνται για την οικονομική εξυπηρέτηση της λειτουργίας τους από τον Λειτουργό, προτείνεται να εξεταστεί η αποπληρωμή της χονδρεμπορικής αγοράς στο σύνολο της σε πιο «μακρο-οικονομική» βάση. Αντλώντας στοιχεία από τους ισολογισμούς και συγκεκριμένα τα αποτελέσματα χρήσης του ΔΕΣΜΗΕ από το 2007 και μετά (επισυνάπτονται) φαίνεται ότι συνολικά ως αγορά το πρόβλημα είναι ακόμη διαχειρίσιμο. Στα αποτελέσματα χρήσης συγκεκριμένα, η ζημία μιας επιχείρησης δείχνει το καθαρό δομικό έλλειμμα λειτουργίας της επί των συνολικών της πωλήσεων (τζίρου). Ειδικότερα στην περίπτωση του ΔΕΣΜΗΕ όπου μέχρι 31/1/2012 εκπροσωπούσε το σύνολο της χονδρεμπορικής αγοράς στο διασυνδεδεμένο σύστημα και που στα αποτελέσματα χρήσης παρεμβάλλονται μάλλον αμελητέα ποσά αποσβέσεων τόσο ως προς το τζίρο αλλά και ως προς τις ζημίες, μπορεί εύκολα να ειπωθεί ότι με βάση το δομικό αυτό έλλειμμα δύναται φυσιολογικά να χαράζεται η όποια οικονομική πολιτική απαιτείται επί των αυξήσεων στα χονδρεμπορικά τιμολόγια της επιχείρησης ώστε αυτό το έλλειμμα (ζημία) να μηδενίζεται σε βάθος χρόνου.

Πέραν βεβαίως του δομικού ελλείμματος υπάρχει και το συγκυριακό, δηλαδή αυτό που προκύπτει όταν οι πελάτες (Προμήθεια) καθυστερούν την εξόφληση των υποχρεώσεων τους, αυτό όμως δεν αποτυπώνεται στα αποτελέσματα χρήσης, αλλά στο ενεργητικό του ισολογισμού.

2.1 Το δομικό έλλειμμα της αγοράς

Με βάση τα ανωτέρω ο ΔΕΣΜΗΕ, δηλαδή το σύνολο της χονδρεμπορικής αγοράς στο διασυνδεδεμένο σύστημα, έχοντας ζημίες μονό από το 2009 και ύστερα, παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα βάσει των δημοσιευμένων ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσης του:

Πίνακας 1

Εκατ. ευρώ	2009	2010	2011
Τζίρος	3.561	3.902	4.430
Ζημία	- 63	- 63	- 107
%	- 1,7%	- 1,6%	- 2,4%

Ποσά σε εκατομμύρια ευρώ

Το άθροισμα των ελλειμμάτων αυτών είναι 233 εκατ. ευρώ και συνάδει με το υπολογισθέν από την PWC για τα τέλη του 2011 ταμειακό του έλλειμμα (200 εκατ. ευρώ περίπου), με δεδομένο ότι η μελέτη της PWC έγινε πριν την δημοσίευση του επίσημου ισολογισμού του 2011. Συνεπώς 233 εκατ. ευρώ είναι **το σωρευτικό δομικό έλλειμμα με το οποίο εισήλθε η αγορά του διασυνδεδεμένου συστήματος στο 2012 το οποίο και αντιπροσωπεύει το 5,2% επί του αναμενόμενου τζίρου της αγοράς για φέτος**, ο οποίος ωστόσο πλέον θα αποτυπώνεται στο άθροισμα των αποτελεσμάτων ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ κατόπιν του πρόσφατου διαχωρισμού τους ένεκα του ν. 4001/2011. Το έλλειμμα αυτό σε μέσο επίπεδο για όλους τους παραγωγούς ευθύνεται από την 1/1/12 για 19 ημέρες υπερημερία στις πληρωμές τους.

2.2 Το συγκυριακό έλλειμμα

Με βάση τα στοιχεία των ισολογισμών του ΔΕΣΜΗΕ για τις τρεις τελευταίες χρήσεις, στο ενεργητικό του το σύνολο των απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

Πίνακας 2

Εκατ. ευρώ	2009	2010	2011
Τζίρος	3.561	3.902	4.430
Απαιτήσεις	- 61	- 71	- 216
%	- 1,7%	- 1,8%	- 4,9%

Ποσά σε εκατομμύρια ευρώ

Η αγορά λοιπόν του διασυνδεδεμένου συστήματος εισήλθε βάσει των δημοσιευμένων ισολογισμών του ΔΕΣΜΗΕ στο 2012 μεταφέροντας ανείσπρακτες απαιτήσεις από πελάτες (Προμήθεια) ύψους 216 εκατ. ευρώ που για συντομία τις ονομάζουμε **συγκυριακό έλλειμμα**. **Επί του αναμενόμενου συνολικού τζίρου της αγοράς στα 4,5 δις ευρώ του διασυνδεδεμένου συστήματος για το 2012, αυτό ποσοστιαία αντιπροσωπεύει το 4,8%**. Το έλλειμμα αυτό σε μέσο επίπεδο για όλους τους παραγωγούς ευθύνεται από την 1/1/12 για 18 ημέρες υπερημερία στις πληρωμές τους.

2.3 Τα ελλείμματα και οι πληρωμές των παραγωγών

Με δεδομένο ότι ο ΔΕΣΜΗΕ δεν έφερε καθόλου τραπεζικό δανεισμό, οπότε η εξυπηρέτηση του αλλά πολύ περισσότερο μια βίαιη ανάγκη απομόχλευσης του λόγω της πιστωτικής κρίσης θα επηρέαζε δραματικά τις χρηματοροές του και προς τους παραγωγούς, μπορεί με ασφάλεια να ειπωθεί πως το δομικό και το συγκυριακό του έλλειμμα ευθύνονται ευθέως και αναλογικά με την υπερήμερη εικόνα που παρουσιάζουν οι πληρωμές προς τους παραγωγούς.

Το άθροισμα του δομικού και του συγκυριακού ελλείμματος με τα οποία εισήλθε στο 2012 ο ΔΕΣΜΗΕ (δηλαδή το σύνολο της χονδρεμπορικής αγοράς του διασυνδεδεμένου συστήματος) όπως αναλύθηκε νωρίτερα ανέρχονται στα 449 εκατ. ευρώ και αντιπροσωπεύουν για προβλεπόμενο συνολικό τζίρο 4,5 δις το 2012 ποσοστό 10% ή αλλιώς **37 ημέρες υπερημερία στις αρχές του 2012** (καθυστέρηση πέραν του συνήθους και εμπρόθεσμου χρόνου εξόφλησης) στις πληρωμές προς τους παραγωγούς κατά μέσο όρο.

Για το μέχρι την 1/2/2012 διάστημα οπότε και επήλθε σε πλήρη εφαρμογή ο διαχωρισμός του ΔΕΣΜΗΕ σε ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ η εικόνα ήταν απολύτως σε αυτά τα επίπεδα το οποίο και σημαίνει πως ο ΔΕΣΜΗΕ πλήρωνε συμμετρως όλους τους παραγωγούς. Αναλυτικά οι υπερημερίες πληρωμών προς τις ΑΠΕ εμφανίζονται στον ακόλουθο Πίνακα 3:

Πίνακας 3

Μήνας Παραγωγής ΑΠΕ	Λήξη 20μερης τακτής προθεσμίας εξόφλησης ΑΠΕ	Ημερ/νία εξόφλησης ΑΠΕ	Υπερημερία πληρωμών ΑΠΕ σε ημέρες	Μέση θεωρητική υπερημερία αγοράς συνολικά σε ημέρες
Νοέμβριος 2011	31/12/11	8/2/12	39	37
Δεκέμβριος 2012	31/1/12	28/3/12	56	37
Ιανουάριος 2012	2/3/12	5/5/12	65	37
Φεβρουάριος 2012	31/3/12	5/7/12	96	40
Μάρτιος 2012	1/5/12	1/8/12	93	40 - 60
Απρίλιος 2012	31/5/12	15/9/12	107	45 - 65
Μάιος 2012	1/7/12	όχι ακόμα	>115	45 - 65

Πράγματι λοιπόν με την έναρξη της χρονιάς και πριν τον ουσιαστικό διαχωρισμό του ΔΕΣΜΗΕ σε ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ οι ΑΠΕ πληρωνόντουσαν με υπερημερία 39 ημερών, που βρίσκεται πολύ κοντά στην θεωρητική μέση τιμή της αγοράς βάσει των ελλειμμάτων της των 37 ημερών.

Φαίνεται από τον Πίνακα 3 όμως πως η εικόνα για τις ΑΠΕ επιδεινώθηκε δραματικά σε συνέχεια του διαχωρισμού του ΔΕΣΜΗΕ για να φθάνει σήμερα σε υπερημερία άνω των 115 ημερών. Η αλματώδεις αυτή επιδείνωση του ΛΑΓΗΕ προς τις ΑΠΕ προφανώς και δεν οφείλεται στην μακροοικονομική εικόνα της αγοράς. Άλλωστε τόσο η ΔΕΗ ως μοναδικός Προμηθευτής (λιανική) αλλά και ο ΑΔΜΗΕ ως μεσάζον στην ροή του τέλους ΕΤΜΕΑΡ προς τον ΛΑΓΗΕ έχουν επανειλημμένα με γραπτές δημοσιεύσεις τους τον Ιούνιο του 2012 αναφέρει πως τακτοποίησαν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους προς τον Λειτουργό.

Ακόμη και αν υποθέσουμε πρόσθετο δομικό έλλειμμα στον ΛΑΓΗΕ 100 εκατ. ευρώ εντός του α' εξαμήνου του 2012 (δηλαδή συνολικό δομικό και συγκυριακό έλλειμμα 549 εκατ. ευρώ) λόγω της μη έγκαιρης εφαρμογής των εξαγγελθέντων μέτρων στις αρχές του χρόνου (τέλος ΕΡΤ και δημοπρασίες CO₂), αυτό θα σήμαινε πρόσθετη υπερημερία 8 ημερών. Δηλαδή στις αρχές του β' εξαμήνου του τρέχοντος έτους **η συνολική υπερημερία συμμέτρως για όλους θα έπρεπε να είναι στις 45 ημέρες.** Επιπλέον αν αληθεύουν τα πρόσφατα δημοσιεύματα για διεύρυνση του συγκυριακού ελλείμματος κατά 250 εκατ. ευρώ το β' εξάμηνο (συνολικό δομικό και συγκυριακό έλλειμμα ίσο με 800 εκατ. ευρώ) η πρόσθετη σύμμετρη υπερημερία είναι επιπλέον 20 ημέρες (κάθε 100 εκατ. ευρώ έλλειμμα συνεπάγονται 8 ημέρες υπερημερίας συμμέτρως για όλους τους ηλεκτροπαραγωγούς) **δηλαδή συνολικά 65 ημέρες. Σε κάθε περίπτωση οι αποκλίνουσες πληρωμές των ΑΠΕ, όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, δυστυχώς ουδεμία σχέση έχουν κατόπιν της διάσπασης του ΔΕΣΜΗΕ με τα μέσα μεγέθη αυτά των 45 – 65 ημερών βρισκόμενα σε διπλάσια καταστροφικά επίπεδα.**

Την κατάρρευση των Energa και Hellas Power δεν την προσθέτουμε στα ελλείμματα του ΛΑΓΗΕ διότι το άνοιγμα που δημιούργησαν περιλαμβάνεται ήδη στις απαιτήσεις από πελάτες βάσει του ισολογισμού του ΔΕΣΜΗΕ την 31/12/11.

2.4 Οι χρηματοροές και τα ταμεία της χονδρεμπορικής αγοράς

Κατόπιν του διαχωρισμού του ΔΕΣΜΗΕ σε ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ διατηρούνται τα ακόλουθα τρία ταμεία (λογαριασμοί) αποπληρωμής των ηλεκτροπαραγωγών:

Λογαριασμός ΗΕΠ στον ΛΑΓΗΕ: εισπράττει από την Προμήθεια (λιανική) βάσει της ΟΤΣ, δηλαδή ΟΤΣ x MWh που πωλήθηκαν από το pool και πληρώνει ΟΤΣ x MWh στους θερμικούς και τροφοδοτεί το μέρος που αφορά τις ΑΠΕ στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ.

Λογαριασμός ΑΠΕ στον ΛΑΓΗΕ : εισπράττει από ΑΔΜΗΕ το ΕΤΜΕΑΡ και το Λιγνιτικό τέλος και απευθείας το τέλος ΕΡΤ και τα έσοδα των δημοπρασιών CO₂. Το σκέλος της ΟΤΣ που αντιστοιχεί στην παραγωγή των ΑΠΕ (δηλαδή ΟΤΣ x MWh παραγωγής ΑΠΕ) του μεταφέρεται από τον λογαριασμό ΗΕΠ εσωτερικά στον ΛΑΓΗΕ. Πληρώνει FIT x MWh στις ΑΠΕ.

Λογ/σμός Αποκλίσεων ΑΔΜΗΕ : εισπράττει από Προμήθεια (λιανική) τις χρεώσεις συστήματος, το ΕΤΜΕΑΡ και το τέλος Λιγνίτη. Πληρώνει στους θερμικούς τις αποκλίσεις της εκτέλεσης του ΗΕΠ, τον Μηχανισμό ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΜΚ) και τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ). Επίσης μεταβιβάζει το τέλος ΕΤΜΕΑΡ και λιγνίτη στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ.

ΗΕΠ = Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός

Λόγω των στρεβλώσεων του ΜΜΚ και των ΑΔΙ ο μοναδικός δομικά προβληματικός λογαριασμός από τους ανωτέρω τρεις είναι ο ΑΠΕ, αφού οι στρεβλώσεις που τεχνητά απομειώνουν την ΟΤΣ δείχνουν το ΕΤΜΕΑΡ παγίως να μην επαρκεί και έτσι τον τροφοδοτούν με πλασματικό έλλειμμα βάσει της εξίσωσης που διέπει τα οικονομικά των ΑΠΕ:

$$(1) \quad (\text{FIT} - \text{ΟΤΣ}) \times \text{MWh παραγωγής ΑΠΕ} = \text{ΕΤΜΕΑΡ} + \text{Λοιποί πόροι ΑΠΕ}$$

Η παρούσα πρόταση δεν τοποθετείται στο αν θα πρέπει η ΟΤΣ να ανέλθει ή όχι και προς ποίου όφελος ή ζημία θα είναι αυτό. Αντικειμενικά μιλώντας η χώρα μας έχει υιοθετήσει το μοντέλο αγοράς mandatory pool το οποίο και σημαίνει πως κάθε στιγμή όλες οι συναλλαγές στην χονδρική γίνονται μέσω του διαχειριστή σε μία και μοναδική τιμή που ονομάζεται Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ). Συνεχίζοντας την θεωρία του μοντέλου που ακολουθούμε ως χώρα (mandatory pool) αυτό συνεπάγεται πως η μοναδική τιμή αυτή (ΟΤΣ) θα έπρεπε να αντικατοπτρίζει το πλήρες κόστος της πωλούμενης στο σύστημα συμβατικής ενέργειας. Με αυτό το σκεπτικό υποθέτουμε ο νομοθέτης θέσπισε την εξίσωση (1) για τον υπολογισμό του ΕΤΜΕΑΡ (πρώην τέλους ΑΠΕ) θέλοντας δηλαδή να συγκρίνει το πλήρες κόστος της συμβατικής ενέργειας (ΟΤΣ) με το πλήρες κόστος των ΑΠΕ που είναι το Feed in Tariff τους (FIT), ώστε η διαφορά τους και μόνο να καλυφθεί από το ΕΤΜΕΑΡ.

Η θέσπιση ωστόσο μηχανισμών συμπληρωματικής αποζημίωσης των συμβατικών ηλεκτροπαραγωγών εκτός του ΗΕΠ και της ΟΤΣ, είναι προφανές ότι έχει καταστήσει την τελευταία μη πραγματική και μη πλήρη. Μελέτες έχουν αναδείξει πως η σημερινή μέση ΟΤΣ υπολείπεται κατά 22 – 23 ευρώ / MWh (με λογιστική ενσωμάτωση και των ΑΔΙ σε αυτήν) της πραγματικής πλήρους τιμής της, αν δεν υπήρχαν δηλαδή αυτές οι εκτός ΗΕΠ συμπληρωματικές αποζημιώσεις. Τούτο για προβλεπόμενη παραγωγή από ΑΠΕ 6,6 TWh ετησίως συνεπάγεται πλασματική μέση επιβάρυνση υπέρ ΑΠΕ που καλείται εσφαλμένα το

ΕΤΜΕΑΡ να καλύψει ίση προς 23 ευρώ / MWh x 6,6 TWh = 152 εκατ. ευρώ. Αν εδώ ληφθούν υπ' όψη και τα προηγούμενα χρόνια δεν θα ομιλούσαμε καν για έλλειμμα στο λογαριασμό ΑΠΕ. Ωστόσο για να μην εισέλθουμε στην συζήτηση της ΟΤΣ και των στρεβλώσεων που, αν και αποτελούν την γενεσιουργό αιτία των οικονομικών προβλημάτων των ΑΠΕ, δεν αφορούν την παρούσα πρόταση, θεωρούμε εύλογο να αναφέρουμε πως **αν η ΟΤΣ εν τέλει δεν αφορά τις συμβατικές πηγές γιατί πρέπει να αφορά τις ΑΠΕ. Με άλλα λόγια αφού οι μονάδες φυσικού αερίου δεν αποζημιώνονται απόλυτα εν τέλει με βάση την ΟΤΣ γιατί θα πρέπει οι ΑΠΕ να συγκρίνονται εσφαλμένα απόλυτα μαζί της;**

Προτείνεται λοιπόν για όσο διάστημα διατηρούνται οι μεταβατικού μηχανισμοί συμπληρωματικής αποζημίωσης των συμβατικών μονάδων εκτός ΗΕΠ και ΟΤΣ (ΜΜΚ και ΑΔΙ), οι ΑΠΕ να μην υπόκεινται αδικώς στην «Προκρούστεια κλίνη» της εξίσωσης (1) και του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ για τις πληρωμές τους. Από τον Πίνακα 3 φαίνεται πως η τήρηση του νέου μοντέλου των τριών πλήρως διαχωρισμένων λογαριασμών και μάλιστα σε διαφορετικές εταιρείες (ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ) επέφερε ολέθρια αποτελέσματα για τις ΑΠΕ σε υπερημερίες. Αντίθετα η ενοποίηση της διαχείρισης των λογαριασμών θα επανέφερε την κατάσταση στα επίπεδα πλησίον της θεωρητικής μέσης των 45 - 65 ημερών υπερημερίας (παράγραφος 2.3) αντί για 120 που δραματικά προσεγγίζουν μονομερώς οι ΑΠΕ σήμερα.

3. Εφαρμογή της ενοποιημένης διαχείρισης των ταμείων

Με τις προβλέψεις του ν. 4001/2011 διασπάστηκε ο ΔΕΣΜΗΕ σε ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ και ορίστηκε επακριβώς η οντότητα και οι ροές των τριών ταμείων αποπληρωμής των ηλεκτροπαραγωγών όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Η προτεινόμενη λύση στην παρούσα πρόταση προφανώς και δεν αφορά την επανένωση των εταιρειών αυτών, άλλωστε κάτι τέτοιο δεν είναι πρακτικό και θα ήταν καταστροφικά χρονοβόρο αφού υπόκειται και σε εγκρίσεις οργάνων της ΕΕ.

Διατηρώντας λοιπόν την οντότητα των ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ αλλά και των λογαριασμών, προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- I. Με τροπολογία στον ν. 4001 ο ΑΔΜΗΕ να αποδίδει άμεσα το σύνολο των εισπράξεων του λογαριασμού αποκλίσεων που διατηρεί στον λογαριασμό ΗΕΠ του ΛΑΓΗΕ, αφού παρακρατήσει μόνο τα λειτουργικά του έξοδα, δηλαδή να μην πραγματοποιεί καμία πληρωμή παραγωγών. Εναλλακτικά, για λόγους ιχνηλασιμότητας των πόρων, θα μπορούσε να δημιουργηθεί στον ΛΑΓΗΕ νέος προσωρινός λογαριασμός αποκλίσεων που να τροφοδοτείται επακριβώς όπως αναφέρθηκε ανωτέρω από τον ΑΔΜΗΕ ώστε να μην χρησιμοποιηθεί ο λογαριασμός ΗΕΠ.
- II. Εν συνεχεία ο ΛΑΓΗΕ έχοντας οικονομικά πλέον στα χέρια του το σύνολο των εσόδων χονδρικής του διασυνδεδεμένου συστήματος (κάτι ανάλογο με τον παλιό ΔΕΣΜΗΕ), με νομοθετική ρύθμιση να αποπληρώνει συμμετρως όλους του ηλεκτροπαραγωγούς (δηλαδή ταυτόχρονα συμβατικούς και ΑΠΕ) χρησιμοποιώντας τους πόρους και των τριών αυτών λογαριασμών.

Η εφαρμογή της λύσης αυτής θα φέρει τις πληρωμές όλης της αγοράς κοντά στον θεωρητικό μέσο των 45 – 65 ημερών υπερημερία (πλέον των 20 ημερών συμβατικού χρόνου π.χ. για τις ΑΠΕ), διάστημα που μπορεί να γίνει μεταβατικά ανεκτό από τους ηλεκτροπαραγωγούς έως ότου σταδιακά και σε βάθος χρόνου με πρόσθετους πόρους καλυφθεί πλήρως το δομικό έλλειμμα της χονδρεμπορικής αγοράς και χρηματοδοτηθεί το συγκυριακό. Ακόμη και σημαντικά πρόσθετα συγκυριακά ελλείμματα να έχουν προκύψει

εντός του 2012 όπως αναφέρθηκε, η ανωτέρω λύση τα επιμερίζει σε επίπεδα ανεκτότερα των καταστροφικών και συνεχώς διευρυνόμενων υπερημεριών που υφίστανται οι ΑΠΕ σήμερα. Το δάνειο των 140 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Παρακαταθηκών που εκκρεμεί παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις της Πολιτείας εδώ και πέντε μήνες, αλλά και η αποδέσμευση των δεσμευμένων σε λογαριασμούς χρημάτων των Energa και Hellaspower (περίπου 100 εκατ. ευρώ) μπορούν άμεσα να χρηματοδοτήσουν το διάστημα αυτό.

Για την υλοποίηση της ανωτέρω λύσης θα απαιτηθεί στην βάση του άρθρου 96. Παρ. 1 του ν. 4001/2011 να τροποποιηθεί επίσης ο ΚΔΕΣΜΗΕ με πρωτοβουλία της ΡΑΕ και στην βάση του άρθρου 120. Παρ. 1 του ν. 4001/2011 να τροποποιηθεί επίσης ο ΚΣΗΕ με πρωτοβουλία του ΛΑΓΗΕ και απόφαση της ΡΑΕ.

ΚΔΕΣΜΗΕ = Κώδικας Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

ΚΣΗΕ = Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας

4. Επίλογος - Συμπέρασμα

Από τα ανωτέρω είναι προφανές πως **οποιοδήποτε μέτρο φοροεισπρακτικό στις ΑΠΕ (π.χ. εισφορά επί του τζίρου) ουδόλως πρόκειται να θεραπεύσει τον στρεβλό ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ**. Αντίθετα αφού καταστρέψει τους χιλιάδες μικρομεσαίους ανανεώσιμους ηλεκτροπαραγωγούς, τα πλασματικά ελλείμματα του ειδικού λογαριασμού θα συνεχίσουν μέσω της εξίσωσης (1) να παράγονται με ότι αυτό συνεπάγεται για την πτώχευση τους και την κοινωνική έκρηξη που αυτή θα επιφέρει. **Αλήθεια τι απάντηση θα δοθεί τότε στους χιλιάδες αυτούς παραγωγούς από ΑΠΕ όταν δεν θα υπάρξει καμία βελτίωση στις πληρωμές τους;**

Επιπλέον οι αυξήσεις στο ΕΤΜΕΑΡ ολόένα και δεν θα επαρκούν, αφού όσο οι εγχώριες ΑΠΕ διεισδύουν ορθώς περισσότερο στο ενεργειακό μίγμα αλλά και όσο η ύφεση περιορίζει την ζήτηση ηλεκτρισμού, οι ακριβότερες του λιγνίτη μονάδες εισαγόμενου φυσικού αερίου όλο και περισσότερο θα στηρίζονται στις στρεβλώσεις που επιδοτούν την λειτουργία τους εκτός ΗΕΠ και ΟΤΣ. Έτσι η τιμή αυτή θα καταστεί οριστικά απομειωμένη και απολύτως ελεγχόμενη του λιγνίτη και των νερών μόνο. Φέρνει λοιπόν η Πολιτεία αντιμέτωπες στην ΟΤΣ αποκλειστικά δύο εγχώριες πηγές ενέργειας (λιγνίτη και ΑΠΕ) και διατηρεί στο απυρόβλητο και επιδοτούμενο με feed-in-tariff (Μεταβλητό κόστος + 10% πλέον των ΑΔΙ) το φυσικό αέριο, το οποίο ως ορυκτό καύσιμο και μη στοχαστικό υποχρεούται αυτό να ανταγωνίζεται τον λιγνίτη και όχι οι στοχαστικές ΑΠΕ.

Εφ' όσον λοιπόν η συνέχιση των στρεβλώσεων του ΜΜΚ και των ΑΔΙ εκτός ΟΤΣ είναι μεσοπρόθεσμη επιλογή έως το όποιο νέο μοντέλο αγοράς ήθελε στο μέλλον εφαρμοστεί, δεν μπορεί η εξίσωση (1) και ο στρεβλός υπολογισμός του ΕΤΜΕΑΡ και του λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ να αποτελούν καταστροφικό μονόδρομο για τις ΑΠΕ. Εν πάση περιπτώσει η αγορά συνολικά σε ελλείμματα είναι ακόμη διαχειρίσιμη όπως αναλύθηκε, αρκεί όλοι οι παραγωγοί που ευθύνονται εξ' ίσου γι' αυτά να τα μοιραστούν συμμετρως. Χαρακτηριστικό της συνευθύνης αυτής των συμβατικών παραγωγών το γεγονός ότι το 60% του ΕΤΜΕΑΡ σύμφωνα με το ΙΟΒΕ επιδοτεί την Προμήθεια και κατά συνέπεια τα ορυκτά καύσιμα που κυριαρχούν σε αυτήν αντί των ΑΠΕ. Όσον αφορά το ΕΤΜΕΑΡ καθεαυτό και σε αντίθεση με όσα «πρόχειρα» γράφονται, στην χώρα μας ανέρχεται στα 7,5 ευρώ/MWh επιβαρύνοντας το μέσο νοικοκυριό μόλις με 30 ευρώ το χρόνο. Στην Γερμανία αντίθετα κινείται στα 36 ευρώ/MWh και από τον προσεχή Ιανουάριο θα ανέλθει στα 52 ευρώ/MWh οδηγώντας έτσι το μέσο νοικοκυριό σε επιβάρυνση 250 ευρώ/χρόνο. Βεβαίως η αγοραστική δύναμη των πολιτών στην Ελλάδα ουδεμία σχέση έχει με την Γερμανία, ωστόσο η κατά οκτώ φορές μικρότερη επιβάρυνση στην χώρα μας συγκριτικά δεν εμπνέει αντικειμενικά ανησυχία.

Διαφορετικά η μόνη εναλλακτική επιλογή της ενοποιημένης διαχείρισης των ταμείων που προτείνεται στην παρούσα πρόταση, είναι η «ορθόδοξη» λύση της «εδώ και τώρα» κατάργησης των στρεβλώσεων η οποία όμως θα πτωχεύσει τους μισούς περίπου ηλεκτροπαραγωγούς από φυσικό αέριο, αφού η ύφεση στην εγχώρια κατανάλωση που σχεδόν αποκλειστικά απευθύνονται, τους καθιστά μη απαραίτητους τις περισσότερες ώρες του 24ώρου και μη βιώσιμους συνεπώς λειτουργικά έναντι του φθηνού λιγνίτη. Επιπλέον η συνεπαγόμενη άνοδος της ΟΤΣ με την κατάργηση των στρεβλώσεων θα επέφερε αύξηση των τιμολογίων της λιανικής.